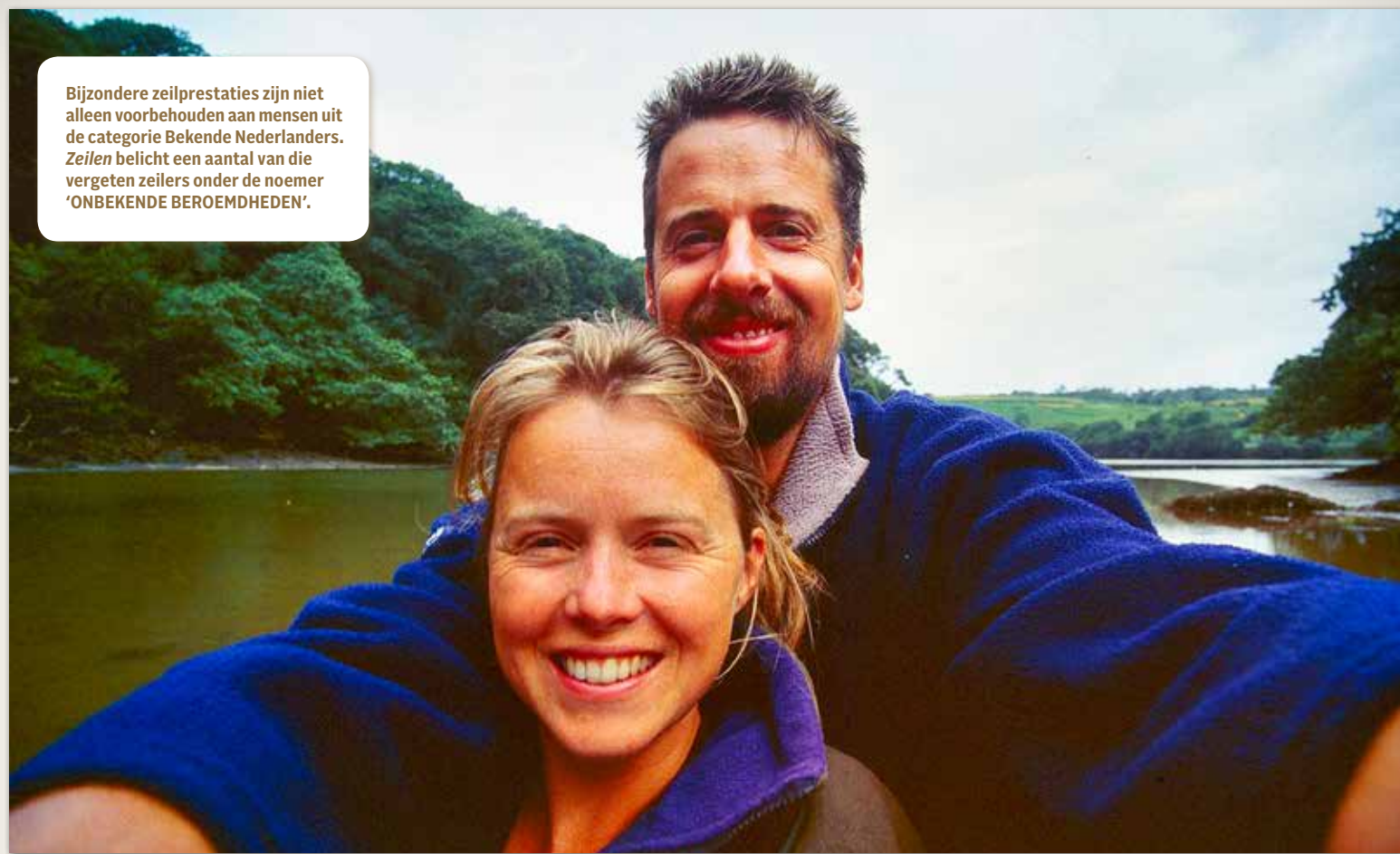

Bijzondere zeilprestaties zijn niet alleen voorbehouden aan mensen uit de categorie Bekende Nederlanders. *Zeilen* belicht een aantal van die vergeten zeilers onder de noemer 'ONBEKENDE BEROEMDHEDEN'.

Yvonne Kuijpers & Paul Matthijssen

WAAR DE WINDVAAN ONS BRENGT

Dat Yvonne Kuijpers en Paul Matthijssen zouden gaan varen, dat stond vast. Maar wanneer en hoe, dat was lange tijd onzeker. Een advertentie voor een tweedehands windvaan in *Zeilen* zou hun levensloop bepalen.

Tekst MICHIEL VAN STRATEN Beeld YVONNE KUIJPERS EN PAUL MATTHIJSSSEN

Het tuig maakte ongewone geluiden, hoorde Yvonne Kuijpers vanuit de kuip. Een moment eerder waren zij en Paul Matthijssen opgeschrikt door een harde knal. Inspectie op het dek leverde nog meer schrik op: een putting uit het onderwant was afgebroken. Geen fijne ontdekking wanneer je tegen de passaatwind in aan het beuken bent. Gelukkig betrof het de lijkant. Desondanks moest er snel iets gebeuren. Aan dek van het stampende schip zette Paul zich aan de noodreparatie. Yvonne was niet tot veel fysieke hulp in staat; daarvoor zat haar buik haar in de zevende zwangerschapsmaand te veel in de weg. Toch boog ze zich over een belangrijke taak: het vinden van de juiste splitpennen om de noodreparatie mee te vervolmaken en de rust aan dek terug te brengen. Met een zaklamp tussen de tanden zocht ze in een bak naar het juiste onderdeel. Het was niet de enige keer in haar leven dat zo'n klein detail van zo grote betekenis zou zijn.

Ander leven

Nog niet zo heel veel eerder hadden Paul en Yvonne zich over problemen van geheel andere orde gebogen, zij in de ICT, hij in de bouwkunde. Denk ING, denk NS. "Dikke banen, we verdienden heel goed," vertelt Paul. Hoe kwamen ze dan op een stampend notendopje op de Atlantische Oceaan terecht? Dat ging via droom en daad, stap voor stap. De eerste kajuitbootavonturen beleefden ze op de Grevelingen. Al snel lonkte dat

buitenland aan de overkant. Maar de eerste oversteek naar Engeland was er niet een van grote successen. "We lagen in de haven van Oostende, te wachten op goed weer om naar de overkant te kunnen. Maar het woei zo hard dat het water over de kade klotste," vertelt Yvonne. Van een dagoversteek kwam het niet. Bij een volgende poging met beter weer konden ze wel uitvaren. Ze staken het Kanaal over en bereikten Engeland. Hoe was dat, die eerste keer? "Spannend!" Hoewel Ramsgate mistroostig aandeed, hadden ze toch maar mooi een heuse zee overgestoken. En niet de minste. Dat smaakte toch naar meer. Zeilboeken werden verslonden, vaarbewijzen werden gehaald. Een eerste nachttocht volgde, naar weer een nieuwe bestemming: Denemarken. "Dat was ook allemaal nieuw en spannend," vertelt Yvonne, "met je handheld gps aflezen waar je precies bent." Beviel het? "Jazeker. Maar vooral ook raakten we nieuwsgierig naar: hoe doen mensen dat op lange reizen? Waar moet je je op voorbereiden, hoe plan je zoiets, wat kom je tegen?" Om daarachter te komen planden Paul en Yvonne een serieuze zelftest: vanuit Nederland oversteken naar de Engelse Zuidkust en dan door naar de Scilly-eilanden. Die liggen nog ten westen van het uiterste puntje van Zuid-Engeland, een stukje de Oceaan op, dus. En daarna in één ruk terug naar huis, drie dagen doorvaren. Paul: "We wilden erachter komen: vinden we dat leuk? Zo ja, dan gaan we weer een stapje verder."

Windvaan

Tot zover bestond hun leven als uit dat van veel toerzeilers: het hele jaar werken, en dan een mooie zeiltocht van een paar weken in de vakantie. Dat ritme had zomaar onveranderd kunnen blijven, ware het niet dat een advertentie in *Zeilen* hun pad kruiste en levensveranderend zou blijken te zijn. Paul: "Die boot die we hadden gekocht, had alles exact zoals we het wilden, alleen ontbrak de windvaan. Die had er wel opgezeten, maar die had de vorige eigenaar (in overleg) meegenomen naar zijn volgende boot." Een windvaan hadden ze zeker op de Grevelingen nooit nodig gehad, en op de tochten naar Engeland en Denemarken was het ook

Zelfvoorzienend onderweg.

'Als we dan toch zo'n ding hebben, dan moesten we er misschien maar eens mee op groot avontuur'

niet van levensbelang geweest. Zelf sturen hadden ze altijd al gedaan, dat moest dan alleen iets langer. "Maar in augustus 1998 kwam ik ineens een advertentie in de rubriek Zeilersmarkt van *Zeilen* tegen, waarin een windvaan werd aangeboden," vult Paul aan. En niet zomaar een, het was exact dezelfde windvaan die eerder op hun boot had gezeten! "Nou, toen ik dat zag, hebben we hem direct aangeschaft. En we dachten: als we dan toch zo'n ding hebben, dan moesten we er misschien maar eens mee op groot avontuur," lacht Yvonne. Het idee van een tocht naar de Azoren begon zich te nestelen in de hoofden van de mogelijk toekomstige verwegzeilers.

Millenniumbug

Er waren banen, er was geld, er waren dromen. Maar tijd was er niet in overvloed. De voorraad vakantiedagen raakte steeds op, zo realiseerden Paul en Yvonne zich. De dromen werden drastischer: wat als we nou eens een Rondje Atlantic zouden gaan varen? De banen moesten wijken voor de droom: Paul en Yvonne namen ontslag van hun goedbetaalde baan. Ze verkochten ook hun huis en de auto, om met zoveel mogelijk spaargeld een jaar te kunnen varen. "We wilden niet verplicht zijn om onderweg te werken." Varen en genieten,

SHAULA

De Sentijn 37IQ van Kuijpers en Matthijssen is vernoemd naar de heldere ster Shaula, die gebruikt wordt in astronavigatie.

LOA	11,33 m
LWL	9,80 m
Breedte	3,75 m
Diepgang	2,05 m
Waterverplaatsing	7,3 m³
Hoogte	18 m
Rompmateriaal	polyester
Ontwerper	Dick Koopmans

daaruit bestond het plan. "We dachten: we kijken of we dat leuk vinden, en zo ja, dan blijven we misschien wel langer varen." Net zoals ze dat met hun eerste stappen over het Kanaal hadden gedaan. In mei 1999 namen ze ontslag, een maand later vertrokken ze met hun *Shaula*. Stapsgewijs zakten ze de Europese en Afrikaanse kust af. Via Engeland, Spanje, Portugal, Madeira, de Canarische Eilanden en de Kaapverdische Eilanden bereikten ze het punt van waaraf het volstond om zuiver westwaarts te koersen, richting Trinidad en Tobago. Zo gaven ze zelf hun antwoord op wat ze zich eerder hadden afgevraagd: hoe doen mensen dat, lange zeilreizen maken?

Op zee was er volop tijd om met een sextant te leren werken. Handig, voor als de gps eens dienst zou weigeren. Dat leek geen overbodige luxe, want het jaar 1999 stond bol van de apocalyptische voorspellingen rond de millenniumbug. "En inderdaad, een van onze twee gps'en begon heel gek te doen na de jaarwisseling. Daar konden we ineens niet meer op vertrouwen." Blijkbaar zijn er dus toch nog twee mensen op de aarde geweest die er toen iets van gemerkt hebben.

Vanaf de Cariben voeren ze, langs de oostkust van de Verenigde Staten, noordwaarts. Via Florida en New York kwamen Paul en Yvonne in Maine terecht, in New England, de regio boven New York. Als ik later in ons gesprek vraag naar wat het hoogtepunt van hun reis was, zijn ze eensgezind: niet hun verblijf op de paradijselijke tropische stranden in het Caribisch gebied, maar hun verblijf in New England. Waarom? "Die kustlijn, die is prachtig. Al die bossen. De vrijheid die je daar hebt. En de ambachten die je daar nog ziet. Modern, maar aandoenlijk modern. En de mensen, die waren zo ongelofelijk vriendelijk. Het is een bestemming waar we zeker nog eens terug willen komen."

'Real oceanpeople'

New England was zo aantrekkelijk dat Paul en Yvonne overwogen om er te gaan wonen. Maar er waren meer opties. Blijven varen? Dat zeker, en dat ene jaar van het Rondje Atlantic werden er twee. Dus werd de boeg weer zuidwaarts gericht, en bevonden ze zich na een tijdje opnieuw in de Cariben. Toen ze in Puerto Rico lagen stonden ze

Samen varen werd een manier van leven.

Paul bereidt de komst van baby Jules voor.

aan de vooravond van hun sprong om weer de oceaan over te steken. Ze raakten aan de praat met Boris, een Oekraïner die er lag met een schip dat hij zo'n beetje van drie oude stalen boten aan elkaar had gelast. Yvonne was inmiddels bevallen van zoon Jules en Paul had voor hem een houten wiegje aan boord in elkaar getimmerd. De aanblik van het jonge gezin, nog onervaren in het ouderschap maar al zeer ervaren in het zeemanschap, deed Boris uitroepen: "You are wonderful people, you are real oceanpeople!" Het was een tijd en een ontmoeting waar Yvonne en Paul met warme gevoelens aan terugdenken.

Ook de kinderen zijn zeilend opgegroeid.

Echte zeezwerfers wilden ze uiteindelijk niet worden, en nadat elf september de wereld op haar grondvesten had doen schudden in 2001 leek een bestaan in Nederland hen toch het meest aantrekkelijk. Maar terug naar hun oude leven als ICT-specialist en bouwkundig ingenieur wilden ze niet. "Tets met zeilen," dat was zo'n beetje het meest concrete businessplan dat zich onderweg van Midden-Amerika naar Nederland aan het ontvouwen was aan boord van *Shaula*. De ontmoeting met Boris indachtig zagen ze hun visitekaartjes al voor zich: *OceanPeople*. Wat dat precies moest gaan betekenen, moest toen nog duidelijk worden.

Veranderingen

De Nederlandse kust was nog lang niet in zicht; er lag een paar duizend mijl voor de boeg. En toen kwam die putting uit het dek. Hoe reageerden ze daarop? Wat deed die schrik met hun onderlinge relatie, hoe reageerden ze op elkaar? Paul: "Oh, we kenden elkaar al zo lang, dat was geen enkel probleem." Yvonne: "We ontmoetten elkaar toen we allebei vijftien jaar waren. Nu waren we dertigers. We leefden gewoon ons leven samen, eigenlijk ging het allemaal zeer vanzelf. We hadden aan een half woord genoeg." Het samen varen was een manier van leven geworden. Het verlies van een deel van het want was weliswaar een serieus probleem aan boord dat opgelost moest worden, maar een probleem voor hun relatie was het zeker niet, vertellen ze.

Beroepsmatige hobby

Shaula, en hun inmiddels opgedane zeilervaring, bracht Paul en Yvonne met hun pasgeboren zoon Jules veilig terug in Nederland. De visitekaartjes werden gedrukt, en de zeezeilers gingen er met

hun bedrijfje toe over om andere toerzeilers te helpen om hun grenzen te verleggen, door middel van delivery's en het organiseren van tochten en het begeleiden van zeilers. En hoewel ze van hun hobby hun beroep hebben gemaakt, hebben ze in het zeilen toch nog steeds ook hun hobby, blijkt wanneer Yvonne na afloop van ons gesprek zegt: "Het begint weer helemaal te kriebelen: ik heb zin om weer te gaan varen!"

Voordat we afscheid nemen, stel ik nog een laatste vraag: wat als Paul die advertentie voor die tweedehands windvaan destijds niet gezien had? Paul: "Daar heb ik ook wel eens over nagedacht. Dan hadden we waarschijnlijk toen niet de stap gezet naar de voorbereidingen voor een lange reis en het nemen van ontslag bij onze werkgevers. Misschien dat we later als 55-plussers een verre reis waren gaan maken. Dan hadden we waarschijnlijk nu nog gewone banen gehad en hadden we elk jaar geld en vakantiedagen gespaard om te kunnen varen." Waar een advertentie in *Zeilen* al niet toe kan leiden. [Z](#)

WIN DIT BOEK

Gevraagd naar welk boek een inspiratie is geweest voor hun latere mooie zeilreizen, noemen Paul en Yvonne *Solo* van Tania Aebi. *Zeilen* verloot een exemplaar van deze klassieker. Stuur een e-mail met motivatie naar info@zeilen.nl als je hiervoor in aanmerking wil komen.

New York, New York!

"Eigenlijk ging het allemaal zeer vanzelf."